'समानो मन्त्रः समितिः समानी'

UNIVERSITY OF NORTH BENGAL

B.A. Honours 5th Semester Examination, 2022

CC12-SANSKRIT (512)

Time Allotted: 2 Hours | Full Marks: 60

The figures in the margin indicate full marks.

UNIT-I

1. त्रयाणां व्याख्या कार्या – 4×3 = 12

(क) रूपरहितस्पर्शवान् वायुः।

(ख) शब्दगुणकमाकाशम्।

(ग) सुखाद्युपलब्धिसाधनमिन्द्रियं मनः।

(घ) नित्यद्रव्यवृत्तयो व्यावर्तका विशेषाः।

(ङ) सन्दिग्धसाध्यवान् पक्षः।

2. एकस्य प्रश्नस्य उत्तरं देयम् – 6×1 = 6

(क) प्रतिपदव्यावृत्तिपूर्वकं सामान्यलक्षणम् आलोच्य तद्भेदानालोचयत।

(ख) प्रतिपदव्यावृत्तिपूर्वकं करणलक्षणं तर्कसंग्रहानुसारम् आलोचयत।

3. सलक्षणं वैधतां निरूपयत (द्वयोः) – 3×2 = 6

(क) शब्दोऽनित्यः कार्यत्वात् घटवत्।

(ख) ह्रदो वह्निमान् धूमात्।

(ग) पर्वतो धूमवान् वह्नेः।

(घ) सर्वमनित्यं प्रमेयत्वात्।

4. षण्णां संक्षिप्तमुत्तरं देयम् – 1×6 = 6

(क) तर्कसंग्रहस्य अन्नंभट्टकृतायाः टीकायाः नाम किम् ?

(ख) लक्षणस्य कति दोषाः अन्नंभट्टेन स्वीकृता ? के च ते ?

(ग) तर्कसंग्रहानुसारं समवायस्य किं लक्षणम् ?

(घ) शब्दप्रत्यक्ष्ये कः सन्निकर्षः ?

(ङ) तर्कसंग्रहानुसारं विशेषः कतिविधः ?

(च) का नाम व्याप्तिः ?

(छ) तर्कसंग्रहानुसारं को नाम ईश्वरः ?

(ज) कति हेत्वाभासाः अन्नंभट्टेन स्वीकृताः ? नामानि लेखनीयानि।

UNIT-II

5. एकस्योत्तरं देयम् – 12×1 = 12

(क) सप्तभङ्गिनयः केषां मतवादः ? तेषां मतानुसारं सप्तभङ्गिनयः आलोचनीयः।

(ख) सांख्यदर्शनानुसारं सत्कार्यवादः सविस्तरमालोचनीयः।

6. द्वयोः संक्षिप्ता टीका कार्या – 6×2 = 12

अध्यासः; देहात्मवादः; अष्टाङ्गिकमार्गः।

7. संक्षिप्तमुत्तरं देयम् (द्वयोः)– 3×2 = 6

(क) भारतीयदर्शनसंप्रदायेषु के आस्तिकाः के च नास्तिकाः ? आस्तिक-नास्तिकभेदे को हेतुः ?

(ख) न्यायसंमतं कारणलक्षणं किम् ? तस्य कति भेदाः ? नामानि लेखनीयानि।

(ग) मीमांसादर्शनस्य मुख्यसंप्रदायाः कति ? तेषां प्रवक्तारः के ?

——×——